

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛІЗАЦІЇ СВІТУ»

Галузь знань			29 «Міжнародні відносини»		Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійні програми			«Міжнародні відносини та регіональні студії»		Тип дисципліни	За вибором
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять			
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Самостійна підготовка
	3	90	32	16	-	42

АНОТАЦІЯ КУРСУ**Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі**

Для вивчення дисципліни здобувач має володіти знаннями та навичками з навчальних курсів:

Дисципліна «Цивілізації світу» вивчається в третьому семестрі 2 курсу.
Для вивчення дисципліни здобувач має володіти знаннями та навичками з наступних навчальних дисциплін: «Історія міжнародних відносин», «Теорія міжнародних відносин», «Історія України».

Онлайн курси, які можуть бути корисними для попереднього вивчення та в процесі набуття компетентностей за неформальною освітою

Мета курсу: розкриття культурно-історичних передумов і специфіки становлення сучасної світової цивілізації, навчання методам порівняльного аналізу різних локальних цивілізацій, формування у студентів уміння орієнтуватися в культурному середовищі сучасного мультикультурного суспільства, а також навичок аналітичної роботи з джерелами та сучасною літературою.

Компетентності, в тому числі відповідно до освітньо-професійної програми**Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)****Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетентності (СК)****Передбачені стандартом:**

ЗК 3. – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 5. – здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК 10. – здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 12. – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 18 – здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в міжнародному контексті.
ЗК 19 – навички міжособистісної взаємодії, цінування та поваги різноманітності та багатокультурності.

Передбачені стандартом:

СК 2. – здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.
СК 9. – здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.
СК 15. – здатність оцінювати особливості та традиції політичної поведінки країн світу в контексті об'єктивних потреб і можливостей розвитку міжнародних стосунків.

Результати навчання (програмні результати навчання – ПРН)**Результати навчання, передбачені стандартом:**

РН10. – вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.
РН 25. – знання історії та культури Китаю.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема	Вид заняття	Розподіл балів	Форми та методи навчання (форми робіт, за які здобувач отримує бали)
Тема 1. Теорія локальних цивілізацій	Лекція 1	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семінар 1	7	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
	Лекція 2	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 2. Антично-середземноморська цивілізація	Лекція 3	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семінар 2	7	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
	Лекція 4	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 3. Європейська християнська цивілізація в Середні віки	Лекція 5	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семінар 3	7	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
	Лекція 6	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 4. Західна цивілізація та її розвиток	Лекція 7	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семінар 4	7	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
	Лекція 8	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 5. Візантійсько-православна цивілізація	Лекція 9	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семінар 5	8	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
	Лекція 10	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 6. Цивілізації Далекого Сходу	Лекція 11	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семінар 6	8	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
	Лекція 12	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 7. Цивілізація Індостану та Південно-Східної Азії	Лекція 13	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семінар 7	8	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
	Лекція 14	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 8. Ісламська цивілізація та особливості її розвитку	Лекція 15	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семінар 8	8	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
	Лекція 16	-	Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Підсумковий контроль знань		40	Наприкінці третього семестру підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку. Залік складається в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному

			курсі «Цивілізації світу». Залікова робота включає 40 тестових завдань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. Максимальна оцінка, яку здобувач вищої освіти має можливість отримати за результатами залікової роботи, складає 40 балів
Додаткові бали в рамках неформальної освіти			Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, проєктна робота тощо.

СИСТЕМА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ (дистанційний курс) – «Цивілізації світу».

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні журнали для поглибленого вивчення дисципліни

- 1) Актуальні проблеми міжнародних відносин
- 2) Актуальні проблеми політики
- 3) Вісник Київського національного університету імені Т. Шевченка. Серія: Міжнародні відносини
- 4) Вісник Львівського національного університету. Серія: Міжнародні відносини
- 5) Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Караїзна. Серія «Міжнародні відносини, економіка, країнознавство, туризм»; Серія «Історія»
- 6) Зовнішні справи
- 7) Стратегічні пріоритети

1. Балух В. О. Історія античної цивілізації. Чернівці, 2008. 656 с.
2. Бойко О., Туляков О. Цивілізаційний розвиток людства у розумінні А. Дж. Тойнбі. Збірник наукових праць. 2015. Вип. 10. С.4 – 16.
3. Власто А. П. Запровадження християнства у слов'ян: Вступ до середньовічної історії слов'янства. К.: Юніверс, 2004. –496 с
4. Гончаревський В.Е. Цивілізаційний підхід до історії: сучасний історичний досвід (1991-2009). К.: Логос, 2011.
5. Ісиченко І. Загальна Церковна історія. Харків: Акта, 2006. 602 с.
6. Кіктенко В.О. Теоретичні висновки й підсумки проекту «Наука й цивілізація в Китаї». Східний світ. 2008. № 3.
7. Китай. Історія. Культура: дайджест. / Нац. ун-т харч. технол., Наук.-техн. б-ка; підгот. О. В. Олабоді. Вип. 54. Київ, 2019. 20 с. URL: <http://library.nuft.edu.ua/inform/Kytau.Istoriya.Kul%CA%B9tura.pdf>
8. Китай очима Азії. Колективна монографія / Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України; Українська асоціація китаєзнавців. Київ, 2017. 316 с.
9. Китайська цивілізація: традиції та сучасність: матеріали XIV міжнародної наукової конференції, 5 листопада 2020 р. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 496 с.
10. Китайська цивілізація: традиції та сучасність. Збірник статей. Київ, 2009. 144 с.
11. Михайлов В.С. Новітні парадигми дослідження Китайсько-Далекосхідного цивілізаційного світу. Науковий вісник НАСОНА. 2012. № 2. С. 77 – 85.
12. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги. Т 1. / Пер. з англ. О. Коваленка. К.: Основи, 1994. 444 с.
13. Тойнбі Арнольд Дж. Дослідження історії. Т. 2 / Пер. з англ. В. Митрофанова, П. Таращука. К.: Основи, 1995. 406 с.
14. Тойнбі Арнольд Дж. Дослідження історії. Т. 1 / Пер. з англ. В. Шовкуна. К.: Основи, 1995. 614 с.
15. Маруховський О.О. Конфлікт цивілізацій у сучасному глобалізованому світі: геополітичний та релігійний виміри. *Політика і духовність в умовах глобальних викликів*. Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. С. 148 – 154.
16. Мельник В. Нова гео економічна реальність: філософія китайського законодавства у сфері міжнародної торгівлі. *Господарське право*. 2016. № 1. С. 56 – 60.
17. Поліщук О. Західноєвропейська цивілізація: благо чи васальна терпимість? Філософські обрії. 2017. № 37. С. 100 – 110.
18. Пріцак О. Арнольд Джозеф Тойнбі та його твір // Тойнбі, Арнольд. Дослідження історії. Том 2. / Пер. з англ. В Митрофанова, П. Таращука. Київ: Основи, 1995, 406 с.

19. Фергюсон Н. Цивілізація. Як Захід став успішним / пер. з англ. В'ячеслав Циба. 3-тє вид. К. : Наш Формат, 2021. 488 с.

20. Byzantium / Modernism: The Byzantine as Method in Modernity / Eds. Roland Betancourt and Maria Taroutina Leiden: Brill, 2015, 369 pp.

21. Cameron A. The Byzantines. Oxford: Blackwell 2016, 279 pp.

22. Essa A. Studies in Islamic Civilization. The Muslim Contribution to the Renaissance. 2020. p. 37.

23. Helen Bodin. Whose Byzantium — Ours or Theirs? On the Issue of Byzantium from a Cultural Semiotic Perspective. *The Reception of Byzantium in European Culture Since 1500* / ed. by Przemysław Marciniak, Dion C. Smythe. Routledge, 2016, p. 11-43.

24. Mango C. Byzantium`s Role in World History //Jeffreys E., Haldon J., Cormack R. The Oxford Handbook of Byzantine Studies. Oxford University Press: 2009. pp. 957– 961.

25. The Oxford handbook of Byzantine studies / edited by Elizabeth Jeffreys, John Haldon, Robin Cormack. New York : Oxford University Press, 2008, p. 3-4.

26. Toynbee. A Study of History / A new edition revised and abridged by the author and Jane Caplan. London: Oxford University Press 1972, 576 p.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. Перескладання заліку відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації.
- Здобувачі вищої освіти мають слідувати принципам академічної доброчесності. У разі виявлення факту плагіату у виконаних роботах здобувач отримує за завдання 0 балів.
- Передбачено перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Для зарахування теми або частини теми здобувач надає відповідний сертифікат, де зазначені результати навчання та обсяг курсу (модуля) у годинах (кредитах ЄКТС). Передбачається зарахування результатів навчання у разі, якщо здобувач вищої освіти прослухав аналогічний курс (або його частину) у будь-якому університеті України або Європи, був учасником міжнародних проєктів Жан-Моне модуль, К1, у межах якого вивчалась така ж дисципліна (його частина), або слухачем такого ж дистанційного курсу на платформі «Prometheus», Coursera та інших, і при цьому має підтвердження – сертифікат про результати навчання (оцінку).

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ (третій семестр)

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Усний виступ, презентація, дискусія, відповіді на питання	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом; виявляє творчі здібності; здатен самостійно ставити та вирішувати завдання; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати її, ставити та розв'язувати завдання; вільно самостійно та аргументовано викладає матеріал під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому наукову літературу; демонструє вміння самостійно робити аргументовані висновки; студент активно працює протягом семінарського заняття; впевнено відповідає на додаткові запитання; відповідь обов'язково супроводжується інформативною та яскравою презентацією.	7 – 8
	Відповідь студента є правильною, обґрунтованою, логічною, містить аналіз і систематизацію матеріалу; зроблені аргументовані висновки; студент активно працює протягом семінарського заняття; демонструє глибоке оволодіння лекційним матеріалом; здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано	6

викладати матеріал, використовуючи при цьому літературу; впевнено відповідає на додаткові запитання; відповідь супроводжується презентацією; у процесі відповіді допускаються незначні помилки.	
Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом; загалом розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому літературу; в цілому обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, самостійно оцінює життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; відповідь супроводжується презентацією; під час відповідей на додаткові запитання мають місце певні неточності; презентація містить незначні технічні помилки	5
В цілому студент володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації; у процесі підготовки доповіді не було використано необхідну наукову та методичну літературу; під час відповіді допущено окремі суттєві неточності; студент припускається помилок, відповідаючи на додаткові питання; відповідь супроводжується презентацією, в оформленні якої присутні серйозні помилки.	4
Відповідь відтворює основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладається їх зміст під час усних виступів та письмових відповідей; недостатньо розкрито зміст теоретичних питань та практичних завдань; відповіді на запитання містять логічні та фактографічні помилки; у доповіді допускаються неточності; відповідь не супроводжується презентацією.	3
Студент частково володіє навчальним матеріалом, допускаючи при цьому суттєві помилки; не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей; відсутні відповіді на додаткові запитання; відповідь не супроводжується презентацією.	2
Студент демонструє фрагментарні знання; не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки; відповідь не супроводжується презентацією.	1
Студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань; презентація відсутня.	0